KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 20. januar 1988

om den belgiske regerings planlagte støtte til fordel for en producent af polypropylengarn og tæpper, Roger Vanden Berghe NV, Desselgem, Belgien

(Kun den franske og den nederlandske udgave er autentisk)

(88/173/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 93, stk. 2, første afsnit,

efter i henhold til ovennævnte artikel 93 at have givet de interesserede parter en frist til at fremsætte deres bemærkninger, og under henvisning til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I

Ved skrivelse af 23. marts 1987 meddelte den belgiske regering under henvisning til reglerne for støtte til syntetiske fibre og syntetisk garn, at den påtænkte at yde finansiel støtte til en producent af polypropylengarn og tæpper, Roger Vanden Berghe NV i Desselgem. Der blev fremlagt supplerende oplysninger ved telex af 13. maj 1987.

Støtten skulle ydes i henhold til loven om økonomisk sanering af 4. august 1978 og bidrage til at lette investeringer på 47,98 mio bfr. i en forøgelse af produktionskapaciteten for polypropylengarn samt tage form af et tilskud på 6 812 450 bfr.

Efter en første undersøgelse mente Kommissionen ikke, at den påtænkte støtte ville opfylde betingelserne for at kunne blive henført under en af undtagelserne i Traktatens artikel 92, stk. 3, og i særdeleshed heller ikke, at den ville være på linje med reglerne for støtte til syntetiske fibre og syntetisk garn, som Kommissionen indførte i 1977, og som blev meddelt medlemsstaterne ved skrivelse af 19. juli 1977; disse regler er offentliggjort i Bulletin for De Europæiske Fællesskaber juli/august 1977, punkt 1.5.3, og november, punkt 2.1.47, og gyldighedsperioden herfor blev forlænget i 1979, 1981, 1983, 1985 og 1987.

Ifølge disse regler skal medlemsstaterne afstå fra at yde støtte, hvis denne støtte har til virkning at forøge produktionskapaciteten i den pågældende sektor. I den foreliggende sag sigter støtten på en udvidelse af produktionskapaciteten for polypropylengarn med 100 %.

Kommissionen tog tillige i betragtning, at investeringen blev foretaget så tidligt som i 1985 uden statsstøtte, som først efterfølgende blev tilbudt i 1987. Støtten var og er således ikke nødvendig for at udvikle den pågældende erhvervsgren og vil dermed give den pågældende virksomhed urimelige fordele, idet den blot vil bidrage til at konsolidere dens finansielle stilling. Støtten vil kunne påvirke samhandelen mellem medlemsstater og fordreje konkurrencen uden nogen begrundelse i den fælles interesse, jf. Traktatens artikel 92, stk. 3.

Kommissionen indledte derfor proceduren i Traktatens artikel 93, stk. 2, første afsnit.

Ved skrivelse af 26. juni 1987 opfordrede den den belgiske regering til at fremsætte sine bemærkninger hertil. De øvrige medlemsstater blev underrettet herom den 4. august og andre interesserede parter den 8. oktober 1987.

II

Den belgiske regering meddelte ved skrivelse af 21. september 1987 Kommissionen, at den ikke havde bemærkninger at fremsætte som led i proceduren.

Fire andre medlemsstater og to erhvervssammenslutninger inden for sektoren fremsatte deres bemærkninger som led i proceduren og støttede Kommissionens synspunkt som anført ved indledningen af proceduren.

III

Handelen med syntetisk garn, særlig polypropylengarn, er betydelig, og ca. 60 % af den samlede EF-produktion afsættes inden for Fællesskabet. Den pågældende virksomhed, hvis produktionskapacitet er vokset fra 2,95 % til 5,9 % af den samlede kapacitet i EF ved hjælp af den her omtalte investering, deltager aktivt i samhandelen inden for Fællesskabet og eksporterer 30 % af sin produktion til de øvrige medlemsstater.

Det relevante marked i den foreliggende sag er markedet for polypropylengarn til fremstilling af tæpper, som tegner sig for ca. to tredjedele af den samlede produktion af polypropylengarn i EF. Trods det voksende forbrug findes der stadig betydelig overkapacitet på dette marked, eftersom der i meget hurtigt tempo oprettes ny kapacitet.

Fra 1985 til 1986 f.eks. steg produktionen og forbruget i EF med 3,8 %, medens kapaciteten voksede med 9,0 %. Kapacitetsudnyttelsen i EF er i øjeblikket på 82 % efter et fald fra 86 % i 1985, hvilket i særdeleshed i betragtning af det stadigt stigende pres fra tredjelande er utilstrækkeligt.

Der består følgelig stærk konkurrence mellem de 47 producenter af polypropylengarn i EF. Det her omhandlede firma befandt sig på 18. pladsen i denne gruppe før investeringen; nu indgår det blandt de ti største producenter af polypropylengarn inden for EF.

Den planlagte støtte på 6 812 450 bfr., der skal ydes i henhold til loven om økonomisk sanering af 4. august 1978, er statsstøtte i den i Traktatens artikel 92, stk. 1, forudsatte betydning. Dette beløb udgør, selv om det er relativt lille i absolutte tal, en betydelig fordel, fordi støtten bidrager til at nedbringe investeringsomkostningerne med 8,1 % nettosubventionsækvivalent og sætter virksomheden i stand til at øge sin kapacitet med 100 % uden selv at skulle bære samtlige omkostninger i forbindelse med denne udvidelse, hvilket konkurrenter, som ikke modtager støtte, vil skulle, hvis de måtte ønske at foretage sådanne investeringer. Støtten vil derfor kunne styrke virksomhedens stilling i forholdet til dens konkurrenter i samhandelen inden for Fællesskabet, og disse konkurrenter ville kunne påvirkes af støtten. Fordi der foregår en betydelig samhandel med polypropylengarn inden for EF, fordi konkurrencen er meget skarp, og fordi den pågældende virksomhed deltager aktivt i samhandelen inden for EF, vil den planlagte støtte kunne påvirke samhandelen og fordreje eller true med at fordreje konkurrencen i den i Traktatens artikel 92, stk. 1, forudsatte betydning. Ifølge Traktatens artikel 92, stk. 1, er støtte, som opfylder de deri fastsatte kriterier, uforenelig med Fællesmarkedet.

De i Traktatens artikel 92, stk. 2, fastsatte undtagelser finder ikke anvendelse i det foreliggende tilfælde på grund af den påtænkte støttes art, og fordi den lov, i henhold til hvilken støtten skal ydes, ikke tager sigte på de der omhandlede formål.

Traktatens artikel 92, stk. 3, fastsætter, hvilke støtteforanstaltninger der kan betragtes som forenelige med Fællesmarkedet. Hvorvidt støtten er forenelig med Traktaten, skal vurderes ud fra Fællesskabets og ikke ud fra den enkelte medlemsstats synspunkt. For at sikre, at Fællesmarkedet fungerer tilfredsstillende og under hensyntagen til principperne i Traktatens artikel 3, litra f), skal de i Traktatens artikel 92, stk. 3, omhandlede undtagelser fra princippet i artikel 92, stk. 1, fortolkes snævert i forbindelse med undersøgelsen af en støtteordning eller en individuel støtteforanstaltning.

De finder navnlig kun anvendelse, når Kommissionen kan fastslå, at markedskræfterne alene ikke ville få den potentielt begunstigede virksomhed til uden en sådan støtte at træffe dispositioner, der kan bidrage til virketiggørelsen af et af de i undtagelserne omhandlede mål.

Anvendes undtagelsesbestemmelserne på støtteforanstaltninger, der ikke bidrager til virkeliggørelsen af et sådant mål, eller hvor støtten ikke er nødvendig for at nå dette mål, vil det give visse medlemsstaters industrier eller virksomheder uberettigede fordele og blot tjene til at forbedre disses finansielle situation, ligesom det vil medføre, at samhandelen mellem medlemsstater påvirkes, og konkurrencevilkårene fordrejes, uden at dette på nogen måde er begrundet i hensynet til Fællesskabets interesse.

Den belgiske regering har ikke kunnet bevise, og Kommissionen har ikke kunnet påvise, at den påtænkte støtte opfylder betingelserne for at kunne omfattes af en af undtagelsesbestemmelserne i artikel 92, stk. 3.

Hvad angår undtagelsesbestemmelserne i Traktatens artikel 92, stk. 3, litra a) og c), vedrørende støtte til fremme af udviklingen af visse regioner skal det bemærkes, at levestandarden i Belgien ikke er usædvanlig lav, og at der ikke hersker en alvorlig underbeskæftigelse som omhandlet i litra a). Desuden har den belgiske regering ikke selv påberåbt sig undtagelsen i litra a). Da den planlagte støtte gælder en enkelt virksomhed i en given erhvervsgren, uden hensyn til hvor den er placeret, kan den ikke siges at være tænkt eller egnet til at bidrage til udviklingen af visse regioner som omhandlet i undtagelsesbestemmelsen i litra c).

Hvad angår undtagelsesbestemmelserne i artikel 92, stk. 3, litra b), er det tydeligt, at støtten ikke har til formål at fremme virkeliggørelsen af et vigtigt projekt af fælleseuropæisk interesse eller at afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i den belgiske økonomi. En specifik støtte til fordel for en enkelt producent af polypropylengarn og tæpper kan ikke siges at bidrage til at afhjælpe en sådan situation som beskrevet i artikel 92, stk. 3, litra b).

Hvad angår undtagelsen i artikel 92, stk. 3, litra c), vedrørende »støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene« skal det bemærkes, at der foregår en omfattende samhandel mellem medlemsstater med syntetiske fibre og garn i almindelighed og polypropylengarn i særdeleshed, og konkurrencen er meget stærk på grund af den ovenfor

omtalte vedvarende og ubestridelige overkapacitet. Dette er grunden til, at Kommissionen i 1977 indførte reglerne for støtte til syntetiske fibre og syntetisk garn, hvis gyldighedsperiode blev forlænget i 1979, 1981, 1983 og 1985.

I sin skrivelse af 7. juli 1987, hvorved Kommissionen forlængede ordningen for kontrol med støtte i yderligere en periode på to år, dvs. indtil den 19. juli 1989, understregede Kommissionen over for medlemsstaterne, at den på forhånd ville være negativt indstillet over for planer om støtte, hvad enten der var tale om sektorbestemt, regional eller generel støtte, som ville medføre en forøgelse af virksomhedernes nettoproduktionskapacitet inden for denne sektor. Den mindede ligeledes medlemsstaterne om, at den fortsat ville være positivt indstillet over for støtteprojekter, der tog sigte på at fremskynde eller lette omstilling af produktion af syntetiske fibre til andre aktiviteter, eller som gennem strukturomlægningen medførte kapacitetsnedskæringer.

Polypropylengarn til fremstilling af tæpper henhører under den varegruppe, som er genstand for reglerne for støtte til syntetiske fibre og syntetisk garn, og den omhandlede investering, som fandt sted i 1985, vedrørte en udvidelse af produktionskapaciteten for polypropylengarn med 100 %.

En kunstig nedsættelse af omkostningerne for en producent af polypropylengarn ved en udvidelse vil i en situation som ovenfor beskrevet kunne svække andre producenters konkurrencestilling og få til følge at reducere kapacitetsudnyttelsen og presse priserne i et sådant omfang, at andre producenter af ikke blot polypropylengarn, men også af ligende garn, såsom polyamidgarn, som hidtil har overlevet som følge af omstruktureringsforanstaltninger og produktivitetsforbedringer, som de selv har gennemført med egne midler, eventuelt må trække sig tilbage fra markedet.

Af samme eller lignende grunde har Kommissionen tidligere måttet forbyde statsstøtte til andre producenter af polypropylengarn i EF (beslutning 84/428/EØF af 27. juni 1984 og 85/471/EØF af 10. juli 1985). Den planlagte støtte opfylder derfor ikke de fornødne betingelser for, at en af undtagelsesbestemmelserne i reglerne for støtte til syntetiske fibre og syntetisk garn kan bringes i anvendelse.

Desuden er det hensigten, at støtten skal ydes med tilbagevirkende kraft til en investering, som blev gennemført i 1985 uden statsstøtte. Støtten var og er således ikke nødvendig til udvikling af den pågældende virksomhed og vil blot give denne virksomhed urimelige fordele.

Det må derfor konstateres, at den planlagte støtte til fordel for Roger Vanden Berghe NV, som Kommissionen har fået anmeldt, og som i en sektor med alvorlige overkapacitetsproblemer ydes med tilbagevirkende kraft til en kapacitetsudvidelse, som er foretaget af denne virksomhed, hvis markedsstilling ikke længere er betinget af virksomhedens egen effektivitet, fortjeneste og formåen, selv om støtten bidrager til udvikling af en bestemt erhvervsgren, må anses for at ændre samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.

Det pågældende støtteprojekt opfylder derfor ikke de fornødne betingelser for, at undtagelsesbestemmelserne i Traktatens artikel 92, stk. 2 og 3, kan bringes i anvendelse —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den planlagte støtte på 6 812 450 bfr. til Roger Vanden Berghe NV, som blev meddelt Kommissionen ved skrivelse af 23. marts 1987, er uforenelig med Fællesmarkedet efter Traktatens artikel 92.

Den belgiske regering afstår derfor fra at gennemføre dette støtteprojekt.

Artikel 2

Den belgiske regering underretter inden to måneder fra meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger den har truffet for at efterkomme den.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til Kongeriget Belgien.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. januar 1988.

På Kommissionens vegne

Peter SUTHERLAND

Medlem af Kommissionen